

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z BIOLOGII

Kryteria oceny.

Przedmiotowy system oceniania z biologii uwzględnia założenia obowiązującego w Wewnętrzznym Systemie Oceniania II Liceum Ogólnokształcącym im. Adama Asnyka w Bielsku-Białej.

Uwzględniając standardy wymagań podstawowych (odpowiadających ocenom dopuszczającej i dostatecznej) i ponadpodstawowych (ocenom: dobrej, bardzo dobrej i celującej) proponuje się odpowiednio następujące oceny wg obowiązującej skali:

- **ocena niedostateczna:** uczeń nie opanował wiedzy i umiejętności obejmujących wymagania konieczne. Nie uzyskał minimum 40% wartości punktów z odpowiedzi pisemnych podczas kontroli bieżącej. Nie potrafi definiować pojęć, omawiać i charakteryzować podstawowych zjawisk biologicznych, nawet przy pomocy nauczyciela. Wykazuje brak systematyczności i chęci do nauki. Nie podejmuje prób poprawy ocen niedostatecznych ze sprawdzianów w terminie wcześniej określonym lub odmawia odpowiedzi. Nie przejawia aktywności na lekcjach oraz nie prowadzi systematycznie zeszytu przedmiotowego.
- **ocena dopuszczająca:** uczeń wykazuje duże braki w zakresie wymagań podstawowych, ale opanował wiedzę i umiejętności obejmujące wymagania konieczne. Potrafi skorzystać z pomocy nauczyciela, aby omawiać i charakteryzować zjawiska biologiczne. Podejmuje próby poprawy ocen niedostatecznych ze sprawdzianów. Nie przejawia aktywności na lekcjach. Widoczne są braki w notatkach z lekcji w zeszycie przedmiotowym.
- **ocena dostateczna:** uczeń opanował wiedzę i umiejętności w zakresie podstawowym. Potrafi definiować pojęcia biologiczne, omawiać i charakteryzować zjawiska. Bez pomocy nauczyciela nie potrafi rozwiązywać problemów biologicznych, analizować, wnioskować, uogólniać i interpretować. Przejawia słabą aktywność na lekcjach, ale systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy.
- **ocena dobra:** uczeń ma niewielkie braki w zakresie wiedzy. Potrafi przy niewielkiej pomocy nauczyciela problemowo przedstawiać zjawiska biologiczne, analizować, oceniać je i interpretować, wnioskować. Wykazuje aktywność na lekcjach. Podejmuje działania na rzecz środowiska i w zakresie profilaktyki zdrowotnej.
- **ocena bardzo dobra:** uczeń w stopniu wyczerpującym opanował materiał na poziomie wymagań podstawowych oraz wykazuje się wiadomościami i umiejętnościami dopełniającymi. Samodzielnie interpretuje, ocenia, analizuje zjawiska biologiczne. Potrafi uzasadnić opinie i sądy. Wykazuje umiejętność pozyskiwania informacji z różnych źródeł. Wykazuje aktywność na lekcjach oraz podejmuje działania dodatkowe.
- **ocena celująca:** uczeń w stopniu wyczerpującym opanował materiał na poziomie wymagań podstawowych oraz wykazuje się wiadomościami i umiejętnościami dopełniającymi określonymi w wymaganiach edukacyjnych na ocenę celującą. Samodzielnie interpretuje, ocenia, analizuje zjawiska biologiczne. Potrafi uzasadnić opinie i sądy. Wykazuje umiejętność pozyskiwania informacji z różnych źródeł. Wykazuje aktywność na lekcjach oraz podejmuje działania dodatkowe (na rzecz środowiska, w zakresie profilaktyki zdrowotnej, bierze udział w konkursach i olimpiadach). W pracach pisemnych uzyskuje 100 % wymaganych punktów.

Formy i metody sprawdzania wyników.

Kontrola bieżąca, dokonywana w trakcie przyswajania nowej dla uczniów treści nauczania, pozwala na obserwację indywidualnych postępów ucznia. Należą do niej będą:

➤ **Sprawdziany pisemne;**

Przeprowadzane są po realizacji poszczególnych działów nauczania lub pod koniec semestru albo roku szkolnego, np. sprawdzenie wyników nauczania. W klasie IV przeprowadzana jest próbna matura a jej wynik zostaje zapisany do dziennika w postaci procentowej. Data przeprowadzenia takiej kontroli ustalana jest na tydzień przed terminem pisania i zostaje zapisana w kalendarzu klasy. Poprawa sprawdzianów (każdej oceny) jest dobrowolna i odbywa się na dyżurze dydaktycznym w wyjątkowych sytuacjach na lekcjach w ciągu dwóch tygodni od momentu oddania sprawdzonych prac.

Uczeń nieobecny na sprawdzianie zalicza go w ciągu dwóch tygodni po pojawieniu się w szkole ale pod warunkiem, że była to dłuższa nieobecność. Jeżeli uczeń był nieobecny tylko w dniu w którym zapowiedziany był sprawdzian pisze go na najbliższej lekcji.

Jeżeli uczeń nie był obecny na sprawdzianie w rubryce wpisuje się w miejsce oceny „nb”. Uczeń ma obowiązek napisania wszystkich sprawdzianów.

Nie dopuszcza się zaliczania lub poprawy sprawdzianów zaległych po upływie wyznaczonych terminów lub pod koniec semestru.

Sprawdziany zawierają zadania otwarte i zamknięte. Do zadań otwartych zaliczymy:

- zadania krótkiej odpowiedzi,
- zadania z luką.

Do zadań zamkniętych zaliczymy:

- zadania na dobieranie,
- zadania wielokrotnego wyboru typu A, B, C, D, E,
- zadania alternatywnego wyboru typu „prawda –fałsz”.

W ocenianiu prac pisemnych przyjęto następującą skalę:

niedostateczny	- (0% - 39%)
dopuszczający	- (40% - 54%)
dostateczny	- (55% -74%)
dobry	- (75% -89%)
bardzo dobry	- (90% - 99 %)
celujący	- (100 %).

➤ **wypowiedzi ustne;**

Połączone są z analizą materiałów źródłowych (rysunków, schematów), obserwacją modeli, wykonywaniem schematycznych rysunków. Kryteria oceniania odpowiedzi obejmują:

- zakres materiału z trzech ostatnich lekcji
- wartość merytoryczną wypowiedzi
- samodzielność wypowiedzi
- logiczny układ treści
- sprawne i poprawne posługiwanie się terminologią biologiczną.
- Uczeń, który odmówił odpowiedzi otrzymuje ocenę niedostateczną.

Za poprawę odpowiedzi ustnej uznaje się pozytywne napisanie sprawdzianu z danego zakresu materiału.

➤ **kartkówki;**

Kartkówki wcześniej zapowiedziane przez nauczyciela mogą obejmować większy zakres treści programowych. W tym przypadku ta forma sprawdzania wiedzy i umiejętności jest obowiązkowa i nie ma możliwości zgłoszenia nie przygotowania.

Kartkówki niezapowiedziane obejmują zakres trzech ostatnich tematów. Uczniowie, którzy z przyczyn losowych są nieobecni na zajęciach w dniu pisania takiej kartkówki, mogą napisać ją na najbliższym dyżurze dydaktycznym lub będą odpytani z danego materiału na najbliższych zajęciach. Poprawa wyżej wspomnianej kartkówki nie jest obowiązkowa, może ona mieć miejsce na dyżurze dydaktycznym w terminie nie później niż dwa tygodnie po oddaniu jej przez nauczyciela. W przypadku nieobecności uczeń może napisać kartkówkę na najbliższym dyżurze dydaktycznym lub lekcji po pojawieniu się w szkole.

- **domowe prace ucznia;**
W przypadku braku uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną. Nie ocenia się zadań, które zostały rozwiązane błędnie. Jeśli uczeń zgłosi brak zadania przed lekcją wliczane jest to do przysługującego „np”
- **kontrola zeszytu przedmiotowego;**
Uczeń jest zobowiązany prowadzić zeszyt przedmiotowy.
W przypadku stwierdzenia przez nauczyciela braków, dotyczących notatek z lekcji, uczniowi wyznacza się termin na ich uzupełnienia.
- **nieprzygotowanie;**
Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie zwane „np” bez podania przyczyny raz w semestrze w przypadku gdy lekcje odbywają się 1-2 razy w tygodniu i dwa razy w przypadku 3 i więcej lekcji. „Np” nie zwalnia ucznia z zapowiedzianych z tygodniowym wyprzedzeniem sprawdzianów, zadań domowych, kartkówek itp. „np.” należy zgłosić na początku lekcji w trakcie sprawdzania obecności przez nauczyciela.
- **aktywność na lekcji;**
W czasie zajęć uczeń może być oceniony za pracę, zaangażowanie i aktywny udział w lekcji. Brak wykonywania poleceń nauczyciela skutkuje oceną ndst z „pracy na lekcji” i ocena ta nie podlega poprawie.
Aktywność na lekcji i prace domowe- mogą być oceniane w postaci ocen lub plusów. W zależności od wkładu pracy i zaangażowania ucznia decyżę o formie oceny pracy domowej lub aktywności podejmuje nauczyciel. W przypadku stosowania plusów – uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, gdy zgromadzi cztery plusy, gdy zgromadzi ich mniej w końcu semestru zostaną zamienione odpowiednio: przy trzech plusach na ocenę dobrą, a w przypadku dwóch na dostateczną za zgodą ucznia. W przypadku bardzo dużej aktywności uczeń może otrzymać w tym semestrze kilka ocen bardzo dobrych. 2 minusy skutkują oceną niedostateczną.

➤ **Powtórki do matury;**

Uczniowie klas maturalnych, którzy zadeklarowali chęć zdawania biologii na maturze mają obowiązek zaliczyć na ocenę w klasie czwartej cały materiał nauczania biologii w liceum. Powtarzanie materiału do matury odbywa się na zajęciach fakultatywnych pod kierunkiem nauczyciela. Po zrealizowaniu na fakultetach określonej partii materiału uczniowie zgodnie z podanym przez nauczyciela harmonogramem zaliczają dany materiał na ocenę. Uczniowie nie uczestniczący w zajęciach fakultatywnych mają obowiązek przygotować się do powtórek we własnym zakresie i zaliczyć je na ocenę z pozostałymi uczniami wg harmonogramu. Oceny z powtórek wpływają na ocenę końcową z biologii. Jeśli uczniowie zadeklarowali chęć zdawania matury z biologii w trakcie trwania semestru, mają obowiązek zaliczenia wszystkich zaległych sprawdzianów powtórzeniowych do końca roku szkolnego.

➤ Uwagi końcowe ;

Uczeń nie może na lekcji korzystać z telefonu komórkowego, chyba, że na wyraźne polecenie nauczyciela.

Korzystanie przez ucznia w czasie prac pisemnych z niedozwolonych przez nauczyciela pomocy stanowi podstawę do wpisania oceny ndst. Uczeń traci także możliwość poprawy takiej oceny.

Ocena z poprawy jest wpisywana do dziennika elektronicznego obok oceny pierwotnej z taką samą wagą. Jeżeli ocena jest niższa zostaje wpisana do dziennika ale bez wliczania do średniej. Uczeń ma prawo przystąpić do poprawy jeden raz.

Przypisuje się następującą wagę ocen w dzienniku elektronicznym.

- Klasówki, sprawdziany, badanie wyników - waga bardzo ważna (3)
- Kartkówki, odpowiedzi ustne - waga ważna (2)
- Zadanie domowe, aktywność prezentacje itp - waga normalna (1)

W przypadku udziału w konkursach wagę oceny uzależnia się od jego rangi.

W przypadku zagrożenia oceną niedostateczną na koniec semestru/roku szkolnego nauczyciel indywidualnie ustala warunki poprawy ocen. Nie dopuszcza się jednak możliwości poprawy sprawdzianów, których termin dwóch tygodni już minął.

W przypadku otrzymania oceny ndst na I semestr uczeń otrzymuje zagadnienia oraz zostaje wyznaczony termin poprawy oceny.

Ocenę semestralną\roczną nauczyciel wystawia na podstawie ocen częściowych uzyskanych przez ucznia oraz średniej ważonej.

Nie dopuszcza się aby uczeń któremu średnia ważona znacząco odbiega od oceny wyższej niż proponowana ubiegał się o podwyższenie oceny.

Nie przewiduje się „zdawania materiału” na koniec półrocza w celu podniesienia oceny, ponieważ oceniana jest systematyczność pracy ucznia.

